

Darba lapa 4: Viltojumu pārbaudes rīku izmēģināšana

Sekcija 1: Avotu pārbaude

Ziemeļvācijai būs vēl viena svētku diena!

47 gadus pēc atcelšanas un pēc atjaunoti ieviestās Reformācijas dienas Ziemeļvācijā atkal tiks ieviesta Grēku nožēlošanas un lūgšanu diena (Buß- und Betttag): Notikušas pirmās Hamburgas, Brēmenes, Lejassaksijas un Šlēsvigas-Holšteinas valdības vadītāju sarunas.

Labas ziņas ziemeļvāciešiem: drīz viņi tiks pie vēl vienas svētku dienas. Grēku nožēlošanas un lūgšanu diena Šlēsvigā-Holšteinā būs brīvdiena. To nākamās ceturtdienas Ziemeļvācijas Konferences (KND) speciālajā sēdē vēlas pārrunāt visu četru federālo zemju ministru prezidenti, vēsta kāda Hamburgas senāta runaspersona.

Tuvākajā laikā visas pārējās reliģiskās svētku dienas tad pakāpeniski tiks noteiktas par svinamajām dienām vienoti visā Vācijā. Šlēsvigai-Holšteinai tas nozīmētu vēl 4 brīvas dienas. Baznīca priecājas par federālo zemju vienotību. Vācijas kristīgo reliģiju apvienības preses sekretārs Heiner Goosange (46) par to izsakās sekojoši: "Reliģiskajām svētku dienām būtu jābūt brīvām dienām vienoti visā Vācijā. Nākotnē mēs redzam vēl citas dienas, ko varam izveidot par reliģiskām svētku dienām un tad pārvērst oficiālās svētku dienās. Galu galā tas nāks par labu visiem pilsoņiem. Vācijā vajadzētu būt vismaz 25 reliģisko svētku dienām gadā. Ar jauno regulējumu mēs līdz 2021. gadam to varētu arī panākt!"

Darba lapa 4: Viltojumu pārbaudes rīku izmēģināšana

Sekcija 2: Autora + izdevēja pārbaude

Pētījums pierāda: cukurs ir ārstniecības līdzeklis

Industrija pelna lielu naudu ar cukuru aizvietojošo vielu pārdošanu. Tāpēc ir saprotams, ka cukurs tiek attēlots kā veselībai bīstams produkts, taču lietā tiek likti pat viltoti pētījumi. Tajā pašā laikā jaunākie pētījumi pierāda, ka cukurs medicīnā tiek veiksmīgi izmantots kā ārstniecības līdzeklis.

Jā, cukura lietošanai ir slikta slava! Daudzas slimības izraisa pārāk liels cukura patēriņš. Taču – cukurs patiesībā ir veselīgs! Ķermenis cukuru izmanto kā ātras enerģijas avotu, jo pēc lietošanas cukurs tiešā ceļā nonāk asinīs un apgādā ķermeni ar enerģiju tur, kur tā ir visvairāk nepieciešama, piemēram, muskuļos vai smadzenēs.

Arī medicīnā cukurs tiek izmantots kā ārstniecības līdzeklis un medikaments. Cukuram piemīt konservējoša iedarbība, jo tas nonāvē baktērijas un mikroorganismus. Ārsti to izmanto, kad vēlas apkarot infekcijas vai apdeguma brūces.

Un cukurs dara laimīgu! Jau pēc optimālās 2,5 ēdamkarošu cukura devas (vai alternatīvi 60 gramu kāda salduma) baudīšanas cilvēks jūtas ievērojami mundrāks, laimīgāks, un smadzenes vieglāk spēj darboties ar maksimālo jaudu. Cukurs ir degviela, kas nodrošina labu domāšanas un mācīšanās sniegumu.

Autors: Dziedināšana ar cukuru (Tā kā mūsu autori bieži piedzīvo pret viņiem vērstu naidīgu izturēšanos, mēs savus rakstus publicējam anonīmi vai ar svešu vārdu.)

Tīmekļa vietne: www.heilung-durch-zucker.de

Izdevējs: Fixsuess AG Zucker Import und Export, Nordstrasse 18, 12345 Suesdorf

Darba lapa 4: Viltojumu pārbaudes rīku izmēģināšana

Sekcija 3: Hronoloģijas + datumu pārbaude

Amazon laukos ir dārgāka nekā pilsētā

Interneta tirdzniecības kompānijas, piem. “Amazon”, ASV lauku teritorijās jau kopš 2012. gada maksā ievērojami lielākus nodokļus nekā lielpilsētās – kā izlīdzinājuma nodevu.

Donalds Tramps jau savas pirmās prezidentūras periodā 2012. gadā ieviesa vairākus likumus, kas apgrūtina interneta tirdzniecību kompāniju dzīvi. Piemēram, tādiem interneta tirgotājiem kā “Amazon” jāmaksā ievērojami lielāki nodokļi – vispirms lauku teritorijās. Lauku teritorijās interneta tirdzniecība tiek izmantota visvairāk. Lai atbalstītu mazos veikalus lauku teritorijās, Donalds Tramps 2012. gadā ASV ieviesa izlīdzinājuma maksājumus.

Šim izlīdzinājuma nodoklim vajadzēja novērst situāciju, ka interneta tirdzniecības dēļ nākas slēgt arvien vairāk veikalu. Cilvēki labprātāk pasūta preces internetā un liek piegādāt tās uz mājām, nekā paši dodas uz veikalu tuvākajā lielākajā pilsētā. Jo īpaši laukos tas novedis pie tā, ka nepietiekamā apgrozījumā dēļ mazie veikali beiguši darbību un tikuši slēgti.

Kā ziņo interneta dienests “Another”, nodokļu likumi tikuši pielāgoti jau pirms 6 gadiem un jau gadiem ir bijis papildu slogs interneta tirdzniecības kompānijām. Līdz ar likumu ieviešanu ir krities akciju kurss, un kopš tā laika koncerns “Amazon” zaudējis tirgus vērtību teju 50 miljardu dolāru apmērā. Lai izlīdzinātu šos zaudējumus, kompānijai “Amazon” kopš tā brīža nācies lauku teritorijās pieprasīt ievērojami lielākas cenas nekā lielpilsētās, 2013. gada janvārī paziņojis koncerna vadītājs Džefs Bezoss. 2012. gada nodokļu bilance esot bijusi iznīcinoša.

Darba lapa 4: Viltojumu pārbaudes rīku izmēģināšana

Sekcija 4: Attēlu pārbaude

FK Holstein Kiel stadions tomēr piemērots Vācijas Bundeslīgai

Kaut arī augšupeja vēl nav sasniegta, futbola kluba Holstein Kiel stadions jau šodien ir lieliski aprīkots Vācijas augstākās futbola līgas spēlēm.

Arēna jau 2005. gadā tika uzprojektēta un uzcelta kā futbola arēna. Toreizējā Ķīles birģermeistare Angelika Folkvarca jau pirms 340 miljonus vērtā stadiona celtniecības ļāva Šlēsvigas-Holšteinas federālās zemes galvaspilsētas iedzīvotājiem referendumā balsot par būves dizainu un krāsu. Atbilstoši futbola kluba Holstein Kiel krāsām tribīnes tika nokrāsotas atturīgi zilā krāsā. Spītējot parunai par sliktajiem laika apstākļiem Vācijas ziemeļos, spēles izbaudīšanu sausumā jau kopš stadiona atvēršanas pirms 13 gadiem nodrošina arēnas pārsegums.

Holstein Kiel Arena

Darba lapa 4: Viltojumu pārbaudes rīku izmēģināšana

Sekcija 5: Viedoklis? Satīra? Slikts joks?

Bēbišu bums – Youtube zvaigznes ietekmējas viena no otras!

Pēc Bianca Heinicke aka Bibi (Bibis Beauty Palace – Youtube) grūtniecības influenceru rindas pārņēmis īsts grūtniecības vilnis. Saskaņā ar Google pētījumu mazuļa gaidīšana ir aktuālā tendence, un tai seko visi.

Sami Slimani, Rebeka „Beki“ Wing, Katja Krasavice un Bonnytrash – tās ir tikai dažas no mazuļa gaidībās esošajām Youtube zvaigznēm, jo modernā nostāja ir, ka dabūt bērņus ir vienkārši un tas ienes naudu. Iespēja grūtnieces puncī un vēlāk arī savu bērņu iemūžināt videosīžetos un publiski prezentēt ir lietderīga un gādā par sekotāju skaita pieaugumu, kas var sasniegt pat miljonus! To, pie kā šī jaunā tendence novedīs un kas notiks, kad tā vairs nebūs aktuāla, rādīs laiks.

Pēc redakcijas apjautāšanās Sami Slimani atbildēja: „Palikšana stāvoklī pieder pie mūsu, influenceru, darba. Bērņi ir dabisks uzmanības piesaistītājs un turklāt gādā par lielu klikšķu skaitu pie maniem video. Bērņi ir lieliski!“

Īpaši aktuāli – grūtnieces puncis, izrotāts ar skaistu lentu vai apgleznojumu, visiem liekas brīnišķīgs.

Vārds: _____ Viltojumu pārbaudes rīku izmēģināšana

Sekcija 1: darba lapa „Avotu pārbaude”

Pārbaudiet ziņu ar viltojumu pārbaudes rīku Nr. 1.

Pierakstiet šeit rezultātus.

Vai tā ir viltus ziņa? Kāpēc jā vai kāpēc nē? Apkopojiet pierādījumus!

1 Pieraksti tīmekļa vietnes nosaukumu. Vai tīmekļa/tīklošanās vietnes nosaukumam var uzticēties?

---

2 Varbūt šī tīmekļa vietne ir blogs? Kas varētu uz to norādīt?

---

3 Kādi ir šīs tīmekļa/tīklošanās vietnes mērķi?

---

4 Vai tu vari šai vietnei ticēt?

aizdomīga un apšaubāma

nopietna un ticama

_____

5 Vai ir norādīts, no kurienes nāk rakstā minētā informācija? Ja jā, kas ir šīs informācijas avots?

---

6 Un vai šie avoti ir uzticami?

Vārds: _____

Viltojumu pārbaudes rīku izmēģināšana

Sekcija 2: Darba lapa „Autora + izdevēja pārbaude”

Pārbaudiet ziņu ar viltojumu pārbaudes rīku Nr. 2.

Pierakstiet šeit rezultātus.

Vai tā ir viltus ziņa? Kāpēc jā vai kāpēc nē? Apkopojiet pierādījumus!

7 Vai pie raksta ir norādīts autors? Ja jā, kāds?

---

8 Vai šāda persona patiešām eksistē? Kur autors vēl raksta?
• Pārbaudi autora vārdu meklētājprogrammā.

---

9 Vai vietnē ir ziņas par izdevēju?

- jā
- nē

10 Vai dati ir ticami/saprotami?

- jā
- nē

11 Vai ir sadaļa vai paziņojums par datu aizsardzību?

- jā
- nē

Vārds: _____

Viltojumu pārbaudes rīku izmēģināšana

Sekcija 3: „Hronoloģijas + datumu pārbaude”

Pārbaudiet ziņu ar viltojumu pārbaudes rīku Nr. 3.

Pierakstiet šeit rezultātus.

Vai tā ir viltus ziņa? Kāpēc jā vai kāpēc nē? Apkopojiet pierādījumus!

12 Vai laika un datumu norādes rakstā ir atbilstošas?

---

13 Vai rakstā ir laika norādes, kas ir pretrunīgas? Ja jā, kuras?

---

14 Vai laika norādes rakstā izklausās neticamas? Ja jā, tieši kuras un kāpēc?

---

15 Vai ir norādīts publicēšanas datums?

- jā
 nē

16 Kad raksts ticis publicēts? Vai tas ir jau vecāks raksts?

---

17 Vai publicēšanas datums saskan ar laika norādēm tekstā? Ja nē, kur ir nesakritības?

Vārds: _____

Viltojumu pārbaudes rīku izmēģināšana

Sekcija 4: Darba lapa „Attēlu pārbaude”

Pārbaudiet ziņu ar viltojumu pārbaudes rīku Nr. 4. (Izmantojiet tīmekļa vietni www.tineye.com). Pierakstiet šeit rezultātus. Vai tā ir viltus ziņa? Kāpēc jā vai kāpēc nē? Apkopojiet pierādījumus!

18 Vai attēls tiešām ir pareizs? Vai šī situācija tā ir iedomājama?

---

19 Vai pie attēla ir norādīts avots? Pieraksti to.

---

20 Vai attēlā ir redzams uzraksts? Ja jā, kas tur rakstīts?

---

21 Kad un kur attēls internetā parādās pirmo reizi?
• Pārbaudi vietnē www.tineye.com

---

22 Vai ir atšķirības starp atrasto vietnē www.tineye.com un raksta attēlu?

Vārds: _____

Viltojumu pārbaudes rīku izmēģināšana

Sekcija 5: Darba lapa „Viedoklis? Satīra? Slikts joks?”

Pārbaudiet ziņu ar viltojumu pārbaudes rīku Nr. 5. Pierakstiet šeit rezultātus. Vai tā ir viltus ziņa? Kāpēc jā vai kāpēc nē? Apkopojiet pierādījumus!

23 Vai pie raksta ir norāde, ka tas ir viedoklis vai komentārs? Kādā formā ir šī norāde?

---

24 Vai autors atsaucas uz citiem rakstiem un norāda saites uz tiem jeb citē tos?
Vai saturs ir pārbaudāms jeb fakti ir izmainīti?

---

25 Aplūko citus rakstus portālā. Vai ir līdzīgi raksti, kas izklausās dīvaini? Ja jā, kuri?

---

26 Vai rakstu virsraksti ir kļedzoši vai ļauni?

---

27 Vai raksta saturs izklausās neticams? Ja jā, kas tieši?
